

II Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, May/June 2018
(CBCS) (F + R) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Bhoja Prabandha, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit** or **Kannada** or **English**.
2) Answer Question No. I and VI in **Sanskrit** only.

(10×1=10)

I. समुचितम् उत्तरं लिखत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :
Choose the correct answer :

1) भोजः कः ?

अ) सिन्धुलपुत्रः   आ) मुञ्जपुत्रः   इ) विष्णुशर्मापुत्रः   ई) वत्सपुत्रः

2) विष्णुशर्मणः ग्रन्थः कः ?

अ) कथासरित्सागरः   आ) हितोपदेशः   इ) पञ्चतन्त्रम्   ई) भोजप्रबन्धः

3) वत्सराजः कस्य देशस्य राजा ?

अ) अङ्ग   आ) वङ्ग   इ) कलिङ्ग   ई) मगध

4) बुद्धिसागरः कः ?

अ) महाराजः   आ) सेनापतिः   इ) मुख्यामात्यः   ई) अङ्गरक्षकः

5) जयन्तः कस्य पुत्रः ?

अ) वत्सराजस्य   आ) मुञ्जस्य   इ) सिन्धुलस्य   ई) बुद्धिसागरस्य

6) लोभाविष्टो नरो कं हन्ति ?

अ) पशुं   आ) राक्षसं   इ) शिशुं   ई) स्वामिनं

7) ब्राह्मणः कस्मिन् विषये पारङ्गतः आसीत् ?

अ) ज्योतिषशास्त्रे   आ) छन्दः शास्त्रे   इ) अलङ्कार शास्त्रे   ई) गणितशास्त्रे

8) “यथा राजा तथा प्रजाः” – इति कः वदति ?

अ) मुञ्जः   आ) सिन्धुलः   इ) बुद्धिसागरः   ई) ज्ञानसागरः

P.T.O.

9) हितोपदेशे कति तन्त्राणि सन्ति ?

अ) चत्वारि

आ) सप्त

इ) दश

ई) अष्ट

10) कल्पलता का ?

अ) विद्या

आ) कला

इ) विज्ञानम्

ई) खेदम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** of the following :

1) भोजस्य राज्यप्राप्तिं वर्णयत ।

ಭೋಜನ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe about Bhoja's Rajyaprapiti.

2) शकुन्त-मरालयोः प्रसङ्गं विवृणुत ।

ಶಕುಂತ-ಮರಾಲರ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe about the episode of Shakunta and Marala.

3) संस्कृत कथासाहित्यम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about Sanskrit Katha Sahityam.

III. गद्यभागस्य कन्नड/आङ्ग्ल भाषयां वा अनुवादं कुरुत ।

(1×12=12)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **Kannada** or **English**.

ततः सभायामासीनो बुद्धिसागरः प्राह राजानम् - 'देव, भोजस्य जन्मपत्रिकां ब्राह्मणं पृच्छ' इति । ततो मुञ्जः प्राह - 'भोजस्य जन्मपत्रिकां विद्येहि' इति । ततोऽसौ ब्राह्मण उवाच - 'अध्ययनशालायं भोज आनेतव्यवः' इति । मुञ्जोऽपि ततः कौतुकात् अध्ययनशालामलङ्कुर्वाणं भोजं भटैरानाययामास । ततः साक्षात्पितरमिव राजानमानम्य सविनयं तस्थौ ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

ततो वैराग्यमापन्नो वत्सराजो भोजं 'क्षमस्व' इत्युक्त्वा प्रणम्य तं च रथे निवेश्य नगराद्बहिर्घने तमसि गृहमागमय्य भूमिगृहान्तरे निक्षिप्य भोजं ररक्ष । स्वयमेव कृत्रिमविद्याविद्धिः सकुण्डलं स्फुरद्वक्त्रं निमीलितनेत्रं भोजकुमारमस्तकं कारयित्वा तच्चादाय कनिष्ठो राजभवनं गत्वा राजानं नत्वा प्राह - 'श्रीमता यदादिष्टं तत्साधितम्' इति ।

IV. द्वयोः समन्तर्धं विवृणुत ।

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate any two sentences :

- 1) देव, लोकोऽयं मां सर्वत्रं वसि । तन्किमपि पृच्छ ।
- 2) पुत्रवधः क्वापि न हिताय ।
- 3) देवि, मां मा स्पृश हा हा पुत्रपातिनम् ।
- 4) अप्रियस्य च पथ्यस्य वक्ता श्रोता च दुर्लभः ।

(2x2=5)

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any two :

- 1) मुञ्जः ।
- 2) कालिदासः ।
- 3) बुद्धिसागरः ।
- 4) गोविन्दः ।

VI. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Answer in Sanskrit.

अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं लिखित्वा समासनाम लिखत ।

(5x1=5)

- 1) महाराजः ।
- 2) भुवनेश्वरीविपिने ।
- 3) अधर्मः ।
- 4) शंकरमरालौ ।
- 5) शूलपाणिः ।
- 6) जन्मपत्रिका ।
- 7) राजभयम् ।
- 8) पञ्चवटी ।

(2×2½=5)

आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत ।

- 1) सीता फलं खादति ।
- 2) तेन पाठः पठ्यते ।
- 3) बालः पत्रं लिखति ।

VII. कन्नड/आङ्ग्ल भाषायाम् अनुवदत ।

(1×5=5)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.

Translate into **English**.

समग्रप्रपञ्चे धेनुं को वा न जानाति । अतीव साध्वी धेनुः मातेव अस्मान् रक्षतीति विवेकिनः सर्वे वदन्ति । अस्माकं पूर्वजाः गोभक्ताः आसन् । श्रीकृष्णः गोपालनमकरोत् । दिलीपादयः चक्रवर्तिनोऽपि गोसेवामकुर्वन् । गावः विश्वस्य मातरः । वयं सर्वेऽपि गोसेवां करवाम । गोसन्ततेः अभिवृद्धिं करवाम । गोभ्यः स्वस्ति ।